

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Τμήμα Γεωπονίας

Εργαστήριο Αμπελουργίας

541 24 Θεσσαλονίκη

Τηλ: 23 10 99 86 50, Fax: 23 10 99 86 65, e-mail: skoundou@agro.auth.gr

Θεσσαλονίκη, 11 Απριλίου 2014

Σύνδεσμος Ελληνικού Οίνου
Νίκης 34, 105 57, Αθήνα
Τηλ.: 210 322 60 53, Fax: 210 323 79 43
e-mail: info@greekwinefederation.gr
www.greekwinefederation.gr

Αγαπητά μέλη του ΣΕΟ,

Κατόπιν πρόσκλησης από το αρμόδιο Τμήμα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και χάρις την οικονομική υποστήριξη του Σ.Ε.Ο., παραβρέθηκα ως μέλος της Ελληνικής Αντιπροσωπείας (με την ιδιότητα του εμπειρογνώμονα-expert) στις συνεδριάσεις της **Επιτροπής Αμπελουργίας (Commission I)** του Διεθνούς Οργανισμού Αμπέλου και Οίνου (Organization Internationale de la Vigne et du Vin – **O.I.V.**) που πραγματοποιήθηκαν στο Παρίσι μεταξύ 1 και 3 Απριλίου 2014. Η Επιτροπή Αμπελουργίας απασχολεί 4 Ομάδες Εμπειρογνομόνων και μία υποεπιτροπή: (1) την ομάδα «**Περιβάλλον της αμπέλου και κλιματική αλλαγή - CLIMA**», (2) την ομάδα «**Διαχείριση και καινοτομία στις αμπελουργικές τεχνικές – TECVIT**», (3) την ομάδα «**Γενετικοί πόροι και επιλογή της αμπέλου - GENET**», (4) την ομάδα «**Φυτοπροστασία της αμπέλου - PROTEC**» καθώς και μία υποεπιτροπή «**Επιτραπέζια σταφύλια, σταφίδες και άλλα προϊόντα της αμπέλου**». Οι εργασίες των Ομάδων Εμπειρογνομόνων της Επιτροπής Αμπελουργίας για το 2014 διεξήχθησαν ως ακολούθως.

I. Ομάδα Εμπειρογνομόνων «**Γενετικοί πόροι και επιλογή της αμπέλου**» (Group d'experts «Genetic resources and vine selection» - GENET) – *Τρίτη 1 Απριλίου 2014*

Ο Πρόεδρος της ομάδας, κ. V. Eibach (Γερμανία), ανακοίνωσε πρώτα την ατζέντα της ημέρας καθώς και την αποδοχή των αποτελεσμάτων της περσινής συνεδρίας. Στη συνέχεια καλωσόρισε το νέο Γραμματέα της Επιτροπής Αμπελουργίας

που διαδέχεται την κα Αγγελική Τσιώλη, τον κύριο Mario de la Fuente από την Ισπανία.

Η ομάδα GENET πέρασε στο πρώτο θέμα (4 στην ατζέντα) σχετικά με τη δημιουργία από τον ΟΙV ενός διεθνούς καταλόγου ποικιλιών της αμπέλου και των συνωνύμων τους με βάση το International Vitis Variety Catalogue VIVC (δηλ. τον εναρμονισμό των 2 καταλόγων με την προσθήκη του κωδικού VIVC σε κάθε ποικιλία του καταλόγου ΟΙV). Εδώ υπήρχαν σοβαρές ενστάσεις από ορισμένα κράτη μέλη (Αυστραλία, Ν. Ζηλανδία) λόγω των επιπτώσεων που θα μπορούσε να έχει κάτι τέτοιο στο ετικετάρισμα των οίνων σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ε.Ε. Στην περσινή συνεδρία της ομάδας GENET αποφασίστηκε η δημιουργία μιας «ηλεκτρονικής» ομάδας εργασίας με τη συμμετοχή Αυσταλίας, Ν. Ζηλανδίας, Γαλλίας και του Προεδρείου ώστε να προχωρήσει η ομάδα στη διαμόρφωση μίας κοινής στρατηγικής στο συγκεκριμένο θέμα.

Ο κ. Boursiquot ανέλαβε να παρουσιάσει τα αποτελέσματα των εργασιών της συγκεκριμένης ομάδας στο σώμα. Ο ομιλητής ανέφερε ότι ο κατάλογος του ΟΙV ήταν μία επιστημονική περισσότερο λίστα ποικιλιών, η οποία όμως καλείται σήμερα να αποτελεί αναφορά για το ετικετάρισμα των οίνων. Ο κ. Boursiquot πρότεινε τη δημιουργία 2 καταλόγων του ΟΙV, ενός για το ετικετάρισμα που δεν θα υπόκειται σε αυστηρό έλεγχο, και ενός επιστημονικού που θα αποτελεί έργο της ομάδας GENET και έθεσε το ερώτημα στην κα Quini, Πρόεδρο του ΟΙV που ήταν παρούσα, αν θα μπορούσαν να συνυπάρχουν οι 2 λίστες. Ο κ. Eibach δεν ικανοποιήθηκε από την πρόταση και ανέφερε ότι δεν υπάρχουν τόσο μεγάλες διαφορές και προβλήματα που να δικαιολογούν την ύπαρξη 2 καταλόγων και θύμισε ότι αρχική πρόθεση της ομάδας GENET στην περσινή συνεδρία ήταν η σύγκλιση των 2 καταλόγων (ΟΙV και VIVC) με στόχο τη δημιουργία ενός νέου, πιο ολοκληρωμένου, καταλόγου του ΟΙV.

Ο κ. Chome (Ισπανία) τόνισε ότι η σύνδεση των 2 καταλόγων είναι ένα πολύπλοκο εγχείρημα αλλά και ότι η ύπαρξη 2 καταλόγων δεν είναι ικανοποιητική λύση για τον ΟΙV. Ο κ. Calo (Ιταλία) ανέφερε ότι είναι λογικό να υπάρχουν λάθη και παραλείψεις στον κατάλογο του ΟΙV (δεν είναι δηλαδή δυνατή η δημιουργία ενός «τέλειου» καταλόγου) αλλά διαφώνησε με τη δημιουργία 2 καταλόγων. Ο κ. Hayes (Αυστραλία) είπε ότι ο ρόλος της Επιτροπής Αμπελουργίας του ΟΙV είναι η επιστημονική προσέγγιση. Ο κ. Bavaresco τόνισε ότι το θέμα του ετικεταρίσματος θα μπορούσε να λυθεί με την προσθήκη στον παρόντα κατάλογο μίας νέας στήλης με τα ονόματα των οίνων που κάθε ποικιλία παράγει σε κάθε χώρα.

Το λόγο πήρε στη συνέχεια ο εκπρόσωπος της Ν. Ζηλανδίας, κ. Barker, ο οποίος εξέφρασε την άποψη ότι μόνο η κάθε χώρα-μέλος θα πρέπει να δίνει τους κωδικούς VIVC σε κάθε ποικιλία που υπάρχει στον εθνικό της κατάλογο και όχι να αποφασίζεται η αντιστοίχιση αυτή από τον ΟΙV. Με την άποψη αυτή συμφώνησε και

ο εκπρόσωπος της Αυστραλίας, κ. Power, ο οποίος τόνισε ότι η χώρα του δεν θα συμφωνούσε στην αλλαγή κωδικού VIVC στις ποικιλίες του καταλόγου της από τον ΟΙV. Ο κ. Borgo (Ιταλία) επεσήμανε τον κίνδυνο, για διεθνείς ποικιλίες, να υπάρχουν διαφορές στην απόδοση κωδικού VIVC μεταξύ χωρών για την ίδια ποικιλία.

Ο κ. Chome (Ισπανία) τόνισε ότι δεν θα πρέπει να δοθεί η αρμοδιότητα της απόδοσης κωδικού VIVC μόνο στις χώρες μέλη αλλά και ο ΟΙV θα πρέπει να έχει κύριο ρόλο. Ο κ. Eibach συμφώνησε και είπε ότι ο ρόλος του ΟΙV δεν είναι ενός απλού παραλήπτη και διανομέα των εθνικών καταλόγων και ότι θα πρέπει να έχει ρόλο στην τελική διαμόρφωση του καταλόγου. Ο κ. Eibach εισηγήθηκε τελικά η κάθε χώρα να προτείνει τους κωδικούς VIVC ανά ποικιλία του εθνικού της καταλόγου και να τους στείλει στον ΟΙV ώστε να αποτελέσουν τη βάση για τη δημιουργία του νέου καταλόγου. Ο Γραμματέας της Επιτροπής θα πρέπει να ενημερώσει τις χώρες-μέλη σχετικά και το θέμα θα συνεχιστεί στην συνεδρία της ομάδας GENET του 2015.

Στη συνέχεια η ομάδα πέρασε στο θέμα 5 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΙV για τη δημιουργία και διατήρηση των αμπελογραφικών συλλογών και ο κ. Eibach παρουσίασε το αποτέλεσμα της ομάδας εργασίας που δημιουργήθηκε κατά την περσινή συνεδρίαση. Το παρόν έγγραφο του ΟΙV καταγράφει τις ελάχιστες προϋποθέσεις/κριτήρια για την αποδοχή/αναγνώριση μίας αμπελογραφικής συλλογής από τον ΟΙV: την περιγραφή της γεωγραφικής θέσης, τον ελάχιστο αριθμό καταχωρημένων ποικιλιών, τον τρόπο απόκτησης του αρχικού υλικού, της καλλιεργητικές συνθήκες, τον τρόπο αναπαραγωγής του γενετικού υλικού, τον τρόπο χαρακτηρισμού των καταχωρήσεων, την αξιολόγησή τους, τη διακίνησή τους και τους κανόνες ασφάλειας. Έγινε παρουσίαση των κριτηρίων από τον πρόεδρο και τονίστηκε ότι θα γίνει μία επεξεργασία από το Γραμματέα της Επιτροπής στα επιμέρους κριτήρια που πρότεινε η ομάδα εργασίας για να παρουσιαστεί ένα ολοκληρωμένο κείμενο στην επόμενη συνεδρίαση της ομάδας GENET. Στη συνέχεια του ίδιου θέματος, έγινε συζήτηση σχετικά με τη δημιουργία μίας ευρείας βάσης δεδομένων του ΟΙV (meta-database) η οποία να ενσωματώνει όλες τις υπάρχουσες βάσεις δεδομένων για τις αμπελογραφικές συλλογές.

Στη συνέχεια ο κ. Eibach πέρασε στο θέμα 6 σχετικά με την ταυτοποίηση ποικιλιών και την ενημέρωση της ομάδας αναφορικά με τις νέες τεχνολογίες με στόχο τη δημιουργία ενός διεθνούς πρωτοκόλλου το οποίο θα μπορούσε να συντονίσει ο ΟΙV. Για το σκοπό αυτό έγινε πρώτα παρουσίαση από τον κ. Hayes (Αυστραλία). Ο ομιλητής ανέφερε ότι στην Αυστραλία έχει ξεκινήσει να δημιουργείται μία γενετική βάση δεδομένων για τις ποικιλίες που καλλιεργούνται και παρουσίασε τον τρόπο οργάνωσης του εγχειρήματος καθώς και τη διαδικασία παραγωγής του πολλαπλασιαστικού υλικού στην Αυστραλία.

Στη συνέχεια έγινε παρουσίαση από τον κ. Pecile (Ιταλία) από το Ινστιτούτο CRA-VIT του Conegliano σχετικά με τους κανόνες πιστοποίησης του πολλαπλασιαστικού υλικού της αμπέλου στην Ε.Ε., τόσο αναφορικά με την γενετική ταυτότητα της ποικιλίας όσο και των διαδικασιών παραγωγής του υλικού. Σήμερα στην Ε.Ε. υπάρχει το standard υλικό από μαζική επιλογή και οι κατηγορίες initial (αρχικό), basic (βασικό) και certified (πιστοποιημένο) για το πολλαπλασιαστικό υλικό που προέρχεται από κλωνική επιλογή. Το δεύτερο ελέγχεται με βάση κανονισμούς της Ε.Ε. τόσο για παθογόνα καραντίνας και ιώσεις αλλά και για την ταυτοποίηση των ποικιλιών. Οι κανονισμοί αυτοί έχουν βελτιώσει τις συνθήκες ανταλλαγής του πολλαπλασιαστικού υλικού μεταξύ των χωρών αλλά και την ποιότητα του υλικού που χρησιμοποιείται σήμερα για την εγκατάσταση αμπελώνων. Σήμερα υπάρχει μία δραστηριότητα στην Ε.Ε. να τροποποιηθεί και να βελτιωθεί η σχετική νομοθεσία π.χ. σχετικά με τις ποικιλίες GMO, την ενδεχόμενη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού καταλόγου ποικιλιών, τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού πρωτοκόλλου κλωνικής επιλογής κλπ.

Ο κ. Eibach διερωτήθηκε αν ο ΟΙV θα μπορούσε να αναλάβει τη δημιουργία ή καταγραφή των υπαρχόντων μεθόδων ελέγχου (γενετικού και υγειονομικού) και παραγωγής του πολλαπλασιαστικού υλικού που υπάρχουν στις διάφορες χώρες με στόχο τη δημιουργία ενός πρωτοκόλλου αναφοράς. Ο εκπρόσωπος της Ιταλίας, κ. Meneghetti, τόνισε ότι, παρότι σήμερα οι μοριακοί δείκτες χρησιμοποιούνται ευρέως στην Ιταλία (είναι απαραίτητοι για την πιστοποίηση του πολλαπλασιαστικού υλικού), θεωρεί ότι είναι ακόμη δύσκολη η γενίκευση και ομογενοποίηση της χρήσης τους μεταξύ των διαφόρων χωρών (ποιοι δείκτες, για ποιες ποικιλίες κλπ). Ο κ. Boursiquot επισήμανε ότι η χρήση των μοριακών δεικτών προϋποθέτει τη σύγκριση με μία βάση δεδομένων αναφοράς που δεν υπάρχει για τις περισσότερες ποικιλίες.

Ο κ. Chome τόνισε οι μεθοδολογίες στις μοριακές τεχνικές που χρησιμοποιούν τα διάφορα εργαστήρια δεν είναι ίδιες και υπογράμμισε τη σημασία, σε πρώτη φάση, δημιουργίας μιας αναλυτικής λίστας όλων των χρησιμοποιούμενων μεθοδολογιών στον κόσμο για την ταυτοποίηση των ποικιλιών. Ο κ. Eibach τόνισε τα μοριακά κριτήρια δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο τους (π.χ. το Pinot noir και Pinot blanc δεν διαφέρουν με βάση τους μοριακούς δείκτες αλλά λόγω του διαφορετικού χρώματος δεν μπορούν να θεωρηθούν κλώνοι της ίδιας ποικιλίας) και ότι η αμπελογραφική περιγραφή θα είναι πάντα απαραίτητη. Η ομάδα συμφώνησε σε πρώτη φάση στη δημιουργία ενός ευρετηρίου των μεθοδολογιών ταυτοποίησης του πολλαπλασιαστικού υλικού της αμπέλου ως σημείο εκκίνησης της συζήτησης για τη συνεδρίαση της επόμενης χρονιάς.

Στο επόμενο θέμα της ατζέντας (θέμα 7) έγινε συζήτηση σχετικά με μία αναθεώρηση του ψηφίσματος του ΟΙV από το 1991 σχετικά με το πρωτόκολλο

κλωνικής επιλογής. Σήμερα, οι μέθοδοι για τη διάγνωση των παθογόνων, τον πολλαπλασιασμό του γενετικού υλικού κλπ έχουν εξελιχθεί πολύ οπότε ο κ. Eibach ρώτησε το σώμα αν η ομάδα GENET θα πρότεινε μία επικαιροποίηση του ψηφίσματος του ΟΙV από το 1991 με στόχο τη δημιουργία ενός ενημερωμένου με τις σύγχρονες εξελίξεις. Ο κ. Eibach ενημέρωσε την ομάδα ότι το θέμα πρέπει να το αντιμετωπίσουν από κοινού με την ομάδα PROTEC (για το κομμάτι της φυτοϋγείας). Ο κ. Maillou (Γαλλία) τόνισε πως το θέμα συνδέεται άμεσα και με τη συζήτηση για τη διάκριση των κλώνων το οποίο επίσης χειρίζεται η ομάδα GENET. Ο Γραμματέας πρότεινε να προχωρήσει το θέμα σε στάδιο 1 και να δημιουργηθεί μία «ηλεκτρονική» ομάδα εργασίας (όπως και στην ομάδα PROTEC) για τη δημιουργία ενός προσχεδίου ενός νέου πρωτοκόλλου και να επανέλθει για περαιτέρω συζήτηση του χρόνου.

Στη συνέχεια η ομάδα πέρασε το θέμα 8 της ατζέντας σχετικά με λίστα των κωδικών του ΟΙV και την πρόταση για την εισαγωγή στον κατάλογο του ΟΙV νέων κωδικών για την ασθένεια της Μαύρης Σήψης (*Guignardia bidwellii*) αλλά και για άλλες ασθένειες που δεν περιλαμβάνονται στους κωδικούς του ΟΙV. Ο κ. Borgo ζήτησε να δοθούν στην ομάδα οι ασθένειες για τις οποίες γίνεται λόγος ώστε να αποφανθεί η ομάδα για την αναγκαιότητα εισαγωγής τους στον κατάλογο. Ο κ. Boursiquot τόνισε ότι εφόσον γίνει δεκτή η εισαγωγή της συγκεκριμένης ασθένειας στον κατάλογο, θα πρέπει να προταθεί η κλίμακα για την ανθεκτικότητα στην ασθένεια αλλά και η ποικιλία αναφοράς.

Στο θέμα 9 έγιναν παρουσιάσεις σχετικά με σύγχρονες εξελίξεις στη μελέτη του γονιδιώματος της αμπέλου. Πρώτα ξεκίνησε ο κ. Meneghetti από την Ιταλία ο οποίος παρουσίασε μία μελέτη που έγινε στις διάφορες περιοχές καλλιέργειας του Sangiovese στην Ιταλία για τη διαπίστωση της γενετικής ομοιότητας των διαφόρων παραλλαγών της συγκεκριμένης ποικιλίας με τη χρήση μοριακών δεικτών. Διαπιστώθηκε ότι οι βιότυποι των περιοχών του Montepulciano και του Sanvicetro είναι τελείως διαφορετικοί από τον βιότυπο του Chianti. Αντίθετα, οι βιότυποι στην υπόλοιπη Ιταλία (Βόρεια και Νότια) είναι γενετικά παρόμοιοι με το Sangiovese του Chianti. Η έρευνα απέδειξε ότι πιθανά διαφορετικές ποικιλίες καλλιεργούνται κάτω από ένα κοινό όνομα γεγονός που δείχνει τις δυνατότητες που μπορούν να παρέχουν οι μοριακές τεχνικές στη διάκριση και ταυτοποίηση των ποικιλιών και κλώνων. Στη συνέχεια έγινε παρουσίαση από τον κ. Murgo (Αργεντινή) σχετικά με τη χρήση ψηφιακών εικόνων στην αμπελογραφική μελέτη ποικιλιών η οποία θα μπορούσε να έχει ενδιαφέρουσες εφαρμογές στο μέλλον.

Στη συνέχεια έγινε εξέταση του ρόλου της ομάδας GENET στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδίου του ΟΙV για το διάστημα 2015-2019. Το πλάνο έχει 5 άξονες: 1) να προωθήσει αειφορικές και φιλικές με το περιβάλλον αμπελοοινικές πρακτικές, 2) να αντιληφθεί τις τάσεις της αγοράς, 3) να λάβει υπόψη τις απαιτήσεις του

καταναλωτή, 4) να προωθήσει τη διεθνή συνεργασία στα αμπελοοινικά θέματα δίνοντας στον ΟΙV ηγετικό ρόλο και 5) να δημιουργήσει κανόνες και προδιαγραφές για τα αμπελοοινικά προϊόντα. Για τις εργασίες που αφορούν την ομάδα GENET μέσα στο πλαίσιο του νέου αυτού στρατηγικού σχεδιασμού του ΟΙV, ο Γραμματέας της Επιτροπής θα ετοιμάσει σύντομα μία ανασκόπηση η οποία θα αποσταλεί στα μέλη της ομάδας. Η ομάδα ενέκρινε και ο κ. Eibach έκλεισε τη συνεδρία.

II. Ομάδα Εμπειρογνομόνων «**Διαχείριση και καινοτομία στις αμπελουργικές τεχνικές**» (Group d'experts «Management and innovation of viticultural techniques» - TECVIT) – *Τετάρτη 2 Απριλίου 2014*

Ο Πρόεδρος της ομάδας κ. V. Novello (Ιταλία) καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους, ανακοίνωσε πρώτα την ατζέντα της ημέρας και ζήτησε από τις αντιπροσωπείες την αποδοχή των αποτελεσμάτων της περσινής συνεδρίας.

Στη συνέχεια, πέρασε στο θέμα 3 της ατζέντας για τη διαχείριση των υδατικών πόρων στην αμπελουργία, το οποίο έχει κριθεί εξαιρετικά σημαντικό από τον ΟΙV ενόψει των παρατηρούμενων κλιματικών αλλαγών και της ανάγκης για ορθολογική χρήση των υδατικών πόρων στο πλαίσιο της αειφορικής αμπελουργίας. Ο κ. Hayes (Αυστραλία) είπε ότι η χώρα του έχει κάνει μία πολύ σημαντική δουλειά πάνω στο θέμα την οποία έχει ήδη προωθήσει στο Γραμματέα της Επιτροπής και το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση για ένα ανάλογο ψήφισμα του ΟΙV. Ο Γραμματέας της Επιτροπής ενημέρωσε ότι θα διανεμηθεί αυτό το κείμενο στις χώρες μέλη. Η κα Aguani (Αργεντινή) πρότεινε η ομάδα να συγκεντρώσει όλη την υπάρχουσα σύγχρονη έρευνα πάνω στο θέμα. Ο κ. Borgo (Ιταλία) πρότεινε να βασιστεί η μεθοδολογία υπολογισμού της χρήσης του νερού στην αμπελουργία στην αντίστοιχη μεθοδολογία για τον υπολογισμό του αποτυπώματος του άνθρακα (Carbon Footprint).

Ο κ. Hayes τόνισε ότι θα πρέπει πρώτα η ομάδα να αποφασίσει ποιος είναι ο τελικός σκοπός ενός μοντέλου υπολογισμού του «αποτυπώματος του νερού» στην αμπελουργία για τον ΟΙV, π.χ. η αναγκαιότητα της άρδευσης σε σχέση με άλλες χρήσεις του νερού, η ορθολογική χρήση του νερού ανάλογα με τις συνθήκες, ή η ενσωμάτωση αυτής της πληροφορίας στην ετικέτα του οίνου κλπ. Ο κ. Sotes (Ισπανία) υπενθύμισε ότι ο ΟΙV και η ομάδα TECVIT έχουν στο παρελθόν καταλήξει σε αρκετές προτάσεις σχετικά με το θέμα της αποτελεσματικής χρήσης νερού στην αμπελουργία και τόνισε ότι αυτό που θα πρέπει να ενδιαφέρει την ομάδα αυτή τη στιγμή είναι περισσότερο η περιβαλλοντική διάσταση (σε αντιστοιχία με το αποτύπωμα του άνθρακα). Ο πρόεδρος της ομάδας συνόψισε ότι η ομάδα θα πρέπει να έχει σαν αντικειμενικό στόχο την αποτελεσματική χρήση του νερού στην αμπελουργία και πρότεινε να μετατεθεί το θέμα για συζήτηση για την επόμενη συνεδρίαση πάνω σ'

ένα κείμενο που θα προετοιμαστεί με βάση όλη την υπάρχουσα βιβλιογραφία σχετικά με τις βασικές αρχές υπολογισμού του «αποτυπώματος του νερού».

Η ομάδα πέρασε στο θέμα 4 σχετικά με τη μεθοδολογία δειγματοληψίας στον αμπελώνα, και παρουσιάστηκε στα μέλη της ομάδας ένα σχέδιο πρωτοκόλλου βασισμένο στην την προέξηση παρουσίαση από τον κ. Di Lorenzo από το Πανεπιστήμιο του Παλέρμο. Το πρωτόκολλο αυτό διαχώριζε την προσέγγιση ανάλογα με το στόχο (παραγωγή ή πειραματισμός), τις παραμέτρους ενδιαφέροντος (φύλλα, σταφύλια) και τα χαρακτηριστικά του αμπελώνα (μέγεθος, παραλλακτικότητα του εδάφους και της ζωνρότητας των πρέμνων, προσανατολισμός των γραμμών κλπ). Το κείμενο παρουσίαζε λεπτομερώς τις πηγές παραλλακτικότητας μέσα στον αμπελώνα, αλλά και μεταξύ σταφυλιών του ίδιου πρέμνου και μεταξύ ραγών του ίδιου σταφυλιού. Ο κ. Sotes πρότεινε ότι θα πρέπει να γίνει μία προσπάθεια απλοποίησης του πρωτοκόλλου ώστε να είναι κατανοητό από τους παραγωγούς. Η Πρόεδρος του ΟΙΥ, που ήταν παρούσα στη συνεδρίαση, πρότεινε το κείμενο αυτό να κυκλοφορήσει μεταξύ των μελών της ομάδας TECVIT για να γίνουν προτάσεις/τροποποιήσεις και να προχωρήσει πιο γρήγορα.

Το θέμα 5 της ατζέντας αφορούσε τη μείωση του δυναμικού αλκοολικού τίτλου στο γλεύκος, το οποίο αποτελεί ένα μέρος του στρατηγικού σχεδιασμού του ΟΙΥ στο πλαίσιο της αντιμετώπισης από των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Παρουσιάστηκε ένα κείμενο με διάφορες κατευθύνσεις χωρισμένες σε 3 κατηγορίες: 1) την επιλογή τοποθεσίας/ποικιλίας, 2) την γενετική έρευνα και 3) την τροποποίηση των αμπελουργικών παραμέτρων όπως η σχέση παραγωγής/φυλλικής επιφάνειας, η ανάμιξη διαφορετικών τεμαχίων στον τρύγο, χρήση πρακτικών όπως φυτοκάλυψη, άρδευση, αντιδιαπνευστικές ουσίες κλπ. Ο Πρόεδρος της ομάδας ενημέρωσε ότι το κείμενο αυτό θα διανεμηθεί και κάλεσε τα μέλη της ομάδας να συμμετάσχουν ηλεκτρονικά στη βελτίωσή του για να παρουσιαστεί την επόμενη χρονιά πιο ολοκληρωμένο, με τη προοπτική να καταλήξει σε ένα ψήφισμα του ΟΙΥ.

Στη συνέχεια, η ομάδα πέρασε στο θέμα 6 σχετικά με την διαμόρφωση ενός σχεδίου ψηφίσματος πάνω στην Αμπελουργία Ακριβείας. Ως Αμπελουργία Ακριβείας ορίζεται η διαχείριση του αμπελώνα ανάλογα με τη χωρική του παραλλακτικότητα (σε αντιδιαστολή με τη συμβατική προσέγγιση της ομοιόμορφης διαχείρισης). Ο υπογράφων παρουσίασε ένα κείμενο βασισμένο στην παρουσίαση που έγινε πριν 2 χρόνια στα μέλη της ομάδας σχετικά με το θέμα, με κύρια σημεία: (1) τις κυριότερες τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται σήμερα για την καταγραφή της χωρικής παραλλακτικότητας (ηλεκτρική αγωγιμότητα, δείκτες βλάστησης κλπ), (2) τα πλεονεκτήματα και τους περιορισμούς τους, 3) τη σύνδεσή τους με τα χαρακτηριστικά του σταφυλιού και του οίνου, (4) το ρόλο τους στη μείωση των εισροών στον αμπελώνα στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης διαχείρισης και 5) τις οικονομικές

παραμέτρους. Διατυπώθηκε η άποψη ότι η Αμπελουργία Ακριβείας αποτελεί μία πολύ ενδιαφέρουσα και εξελισσόμενη τεχνολογία (ή σύνολο τεχνολογιών) που μπορεί να συνδεθεί με τις πρωτοβουλίες του ΟΙV στα θέματα της αειφορικής αμπελουργίας, της κλιματικής αλλαγής και του πρωτοκόλλου δειγματοληψίας. Ο κ. Novello πρότεινε η ομάδα να προχωρήσει σε ένα σχέδιο ψηφίσματος στο οποίο να τίθεται το γενικό πλαίσιο εφαρμογής και τα οφέλη της Αμπελουργίας Ακριβείας για να συζητηθεί στη συνεδρία της επόμενης χρονιάς.

Στη συνέχεια τα μέλη της ομάδας συζήτησαν το θέμα 7 σχετικά με τη διαχείριση των παραπροϊόντων του αμπελώνα. Εδώ τα μέλη αναφέρθηκαν στη δυνατότητα αξιοποίησης των υπολειμμάτων του αμπελώνα, αλλά και της οινοποίησης, στο πλαίσιο της αειφορικής διαχείρισης και της εξοικονόμησης ενέργειας. Ο κ. Sotes παρουσίασε μία προσπάθεια που έγινε στην Ισπανία με στόχο την ανάκτηση ενέργειας από τη συγκέντρωση και καύση του χειμερινού ξύλου κλαδέματος. Ο κ. Novello πρότεινε να προχωρήσει η ομάδα στη σύνταξη κατευθυντήριων γραμμών για τη διαχείριση των παραπροϊόντων του αμπελώνα (σε συνεργασία με την Επιτροπή Οινολογίας για τα παραπροϊόντα του οινοποιείου) και ζήτησε από το Γραμματέα της Επιτροπής να ετοιμάσει για την επόμενη συνεδρία ένα προσχέδιο για συζήτηση που θα περιλαμβάνει το σύνολο των παραπροϊόντων και των πιθανών χρήσεών τους (βιοκαύσιμο, λίπανση, φαρμακευτική κλπ).

Στο θέμα 8, ο Πρόεδρος της ομάδας ενημέρωσε την ομάδα σχετικά με την απαγόρευση της χρήσης του Dogmex (λόγω των τοξικών του επιπτώσεων στο περιβάλλον), ενός προϊόντος το οποίο είναι πολύ σημαντικό στην αμπελουργία των υποτροπικών περιοχών για την αναστολή του ληθάργου των οφθαλμών και την ανάγκη εξεύρεσης εναλλακτικών λύσεων. Το θέμα αυτό απασχόλησε και την υποεπιτροπή για τα επιτραπέζια σταφύλια. Για το σκοπό αυτό, προτάθηκε να προσκληθεί στην επόμενη συνεδρίαση της ομάδας ένας ειδικός για να δώσει ομιλία πάνω στη φυσιολογία του ληθάργου των οφθαλμών και στις εναλλακτικές λύσεις για το συγκεκριμένο πρόβλημα.

Στη συνέχεια έγινε εξέταση του ρόλου της ομάδας TECVIT στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδίου του ΟΙV για το διάστημα 2015-2019. Ο Γραμματέας της Επιτροπής θα ετοιμάσει σύντομα μία ανασκόπηση για τα μέλη της ομάδας. Η ομάδα ενέκρινε και ο κ. Novello έκλεισε τη συνεδρία.

III. Ομάδα Εμπειρογνομόνων «Φυτοπροστασία της αμπέλου» (Group d'experts «Vine protection» - PROTEC) – Τετάρτη 2 Απριλίου 2014

Ο Πρόεδρος της ομάδας κ. Marianetti (Αργεντινή) ανακοίνωσε πρώτα την ατζέντα της ημέρας και ζήτησε την αποδοχή των συμπερασμάτων της περσινής συνεδρίας και της θεματολογίας της σημερινής συνεδρίας.

Στη συνέχεια, η ομάδα πέρασε στο θέμα 3a της ατζέντας που ήταν ο ρόλος της ομάδας στη διαμόρφωση κατευθυντήριων γραμμών για τη μείωση των εισροών φυτοπροστατευτικών προϊόντων στη αμπελουργία. Για το θέμα αυτό, έγινε παρουσίαση από το κ. Viret (Ελβετία) ο οποίος συνόψισε τις ενέργειες για τη μείωση των εισροών σε 5 βασικούς άξονες (κατά σειρά ευκολίας στην εφαρμογή): 1) την ολοκληρωμένη διαχείριση (και βιολογική), 2) την πρόγνωση με βάση αγρομετεωρολογικά μοντέλα, 3) τη ρύθμιση των δόσεων εφαρμογής με βάση το αναπτυξιακό στάδιο του φυτού (αύξηση του φυλλώματος), 4) τις νέες ανθεκτικές ποικιλίες με τεχνικές κλασικής βελτίωσης και 5) τη χρήση φυσικών φυτοπροστατευτικών ουσιών (π.χ. φυτοαλεξίνες που παράγουν τα φυτά).

Στο θέμα 3b σχετικά με την έκφραση των δόσεων των φυτοπροστατευτικών ουσιών, ο κ. Borgo (Ιταλία) τόνισε ότι θα πρέπει να υπάρχει ένας ενιαίος τρόπος έκφρασης της δοσολογίας από τον ΟΙV και πρότεινε ως καλύτερη λύση την έκφραση με βάση την ποσότητα της δραστικής ουσίας ανά στρέμμα. Ο κ. Marianetti πρότεινε να διαβιβαστεί το θέμα στις χώρες μέλη για να καταθέσουν την άποψή τους για την επόμενη συνεδρίαση.

Στο θέμα 4, η ομάδα ασχολήθηκε με το θέμα της επικαιροποίησης του πρωτοκόλλου του ΟΙV για την κλωνική επιλογή που απασχόλησε και την ομάδα GENET. Το σώμα ερωτήθηκε εάν συμφωνεί με την προοπτική να δημιουργηθεί και στην ομάδα PROTEC μία υποομάδα για να ασχοληθεί με το θέμα αυτό σε συνεργασία με την ομάδα GENET και υπήρχε θετική απάντηση. Ο κ. Borgo υπογράμμισε ότι η μεθοδολογία θα πρέπει να περιλαμβάνει 3 σκέλη: τη γενετική ταυτότητα του κλώνου (με την επικαιροποίηση όλων των νέων μοριακών τεχνικών), την υγειονομική κατάσταση του υλικού (με την καταγραφή όλων των νέων παθογόνων για τα οποία θα πρέπει να ελέγχεται το πολλαπλασιαστικό υλικό) και την αξιολόγηση των χαρακτηριστικών παραγωγής των κλώνων (αμπελουργικές και οινολογικές ιδιότητες). Προτάθηκε από τον Πρόεδρο της ομάδας να δημιουργηθεί μία εσωτερική ομάδα εργασίας στην ομάδα PROTEC που θα ασχοληθεί με τη βελτίωση του πρωτοκόλλου στα θέματα του υγειονομικού ελέγχου.

Στη συνέχεια, η ομάδα ασχολήθηκε με το θέμα 6 σχετικά με την προώθηση ενός ψηφίσματος του ΟΙV για τη δημιουργία ενός ενιαίου πρωτοκόλλου για την πιστοποίηση και την εμπορία του πολλαπλασιαστικού υλικού της αμπέλου το οποίο δουλεύεται παράλληλα και από την ομάδα GENET και παρουσιάστηκε στο σώμα. Αποφασίστηκε η κοινή ομάδα εργασίας να συνεχίσει το έργο της.

Στο θέμα 7, σχετικά με την καταγραφή των παθογόνων καραντίνας, ο Πρόεδρος της ομάδας παρουσίασε στο σώμα την επικαιροποιημένη λίστα του ΟΙV με τις υπάρχουσες βάσεις δεδομένων που υπάρχουν στο διαδίκτυο.

Το θέμα 8 αφορούσε την παρουσίαση της ερευνητικής εργασίας 2 υποτρόφων του ΟΙV. Πρώτη ξεκίνησε η κα Forte από την Ιταλία η οποία ασχολήθηκε με την ανεύρεση γονιδίων που σχετίζονται με την αντοχή των φυτών της αμπέλου στο φυτόπλασμα που προκαλεί τη χρυσίζουσα χλώρωση (flavescence dorée). Το φυτόπλασμα μεταδίδεται από το έντομο *Scaphoideus titanus*. Η έρευνα διεξήχθη σε 2 ποικιλίες με διαφορετική ανθεκτικότητα στο φυτόπλασμα, την Chardonnay και την Tocai. Η έρευνα έγινε με φυτά που ελήφθησαν με μικροπολλαπλασιασμό και στα οποία εναποτέθηκαν αυγά του εντόμου-φορέα. Η ανάλυση του μεταγραφήματος έδειξε ότι οι 2 ποικιλίες είχαν διαφορές στη ρύθμιση των γονιδίων αλλά παρατηρήθηκε επίσης έκφραση διαφορετικών γονιδίων ανάλογα με το χρόνο μετά τη μόλυνση. Η έρευνα βρίσκεται σε εξέλιξη με στόχο την εξεύρεση των γονιδιακών θέσεων που ελέγχουν την ανθεκτικότητα στο φυτόπλασμα.

Η δεύτερη παρουσίαση έγινε από τον κ. Lucchetta από την Ιταλία και αφορούσε την ανεύρεση μοριακών δεικτών για το χαρακτηρισμό των στελεχών του βακτηρίου *Agrobacterium vitis* σε φυτά φυτώριου και στην εξεύρεση των πηγών μόλυνσης και μετάδοσής του στο φυτώριο και στον αμπελώνα. Ο ερευνητής ανέφερε ότι το γονίδιο Anv1428 μπορεί να αποτελέσει έναν αξιόπιστο μοριακό δείκτη παρόλο που δεν μπόρεσε να διαχωρίσει απόλυτα μεταξύ καρκινογενών και μη καρκινογενών στελεχών του βακτηρίου. Επίσης διαπιστώθηκε ότι το βακτήριο δεν μεταδίδεται από το έδαφος διότι δεν ανιχνεύτηκε κανένα στέλεχος του βακτηρίου πριν από την εγκατάσταση των φυτών. Τα πιο επικίνδυνα στάδια για τη μόλυνση στο φυτώριο ήταν αυτά της ενυδάτωσης των μοσχεύματων πριν από τον εμβολιασμό, ο εμβολιασμός και η ιστολογική ένωση στο θερμοθάλαμο.

Στη συνέχεια έγινε εξέταση του ρόλου της ομάδας PROTEC στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδίου του ΟΙV για το διάστημα 2015-2019 από το Γραμματέα της Επιτροπής η οποία θα αποσταλεί στα μέλη της ομάδας. Η ομάδα ενέκρινε τα αποτελέσματα της συνεδρίας και ο κ. Marianetti έκλεισε τη συνεδρία.

IV. Ομάδα Εμπειρογνομόνων «Περιβάλλον της αμπέλου και κλιματική αλλαγή» (Group d'experts «Viticultural environment and climate change» - CLIMA) – Πέμπτη 3 Απριλίου 2014

Ο Πρόεδρος της ομάδας κ. Bavaresco (Ιταλία) ζήτησε την αποδοχή της φετινής ατζέντας και των αποτελεσμάτων της περσινής συνεδρίας και χαιρέτησε την παρουσία της Προέδρου του ΟΙV, κας Quini και του Γενικού Διευθυντή του ΟΙV κ. Aurand στη συνεδρίαση.

Στη συνέχεια η ομάδα πέρασε στο θέμα 3 που αφορά στη διαμόρφωση από τον ΟΙV ενός ψηφίσματος με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη μελέτη και αντιμετώπιση

των επιπτώσεων της Παγκόσμιας Κλιματικής Αλλαγής (ΠΚΑ) στην αμπελουργία το οποίο πρόκειται να περάσει σε στάδιο 4. Ο Πρόεδρος της ομάδας υπογράμμισε τη παγκόσμια σημασία του φαινομένου και τη σπουδαιότητα που δίνει ο ΟΙΒ στο ψήφισμα αυτό. Θα πρέπει λοιπόν η ομάδα να επικεντρωθεί σε 2 ξεχωριστά τμήματα: (1) τη μεθοδολογία για την καταγραφή και μελέτη των κλιματικών αλλαγών και των επιπτώσεων στην αμπελουργία και (2) τις στρατηγικές προσαρμογής από τον αμπελοοινικό κλάδο.

Ο κ. Bavaresco ζήτησε από τους συμμετέχοντες να γίνουν σχόλια στο κείμενο οπότε ξεκίνησε η ανάγνωση του 1^{ου} κειμένου που ετοίμασε η Γαλλική αντιπροσωπεία σχετικά με τη μεθοδολογία μελέτης των αλλαγών στο πρόσφατο και μελλοντικό κλίμα και των επιπτώσεών της στην αμπελουργία, προκειμένου να γίνουν άμεσα παρατηρήσεις/τροποποιήσεις και να προχωρήσει σε επόμενο στάδιο. Το κείμενο περιελάμβανε, αφενός τα εργαλεία μελέτης του κλίματος σε χρονική και σε χωρική κλίμακα, και αφετέρου τα εργαλεία μελέτης της απόκρισης της αμπέλου στις αλλαγές αυτές (δηλ. φυσιολογία και φαινολογία της αμπέλου, ποιοτικά χαρακτηριστικά του σταφυλιού και του οίνου).

Σε ό,τι αφορά τη χρονική κλίμακα, ζητήθηκε από τον Πορτογάλο αντιπρόσωπο να οριστεί σαν προτεινόμενη ελάχιστη χρονοσειρά τα 30 χρόνια. Ο κ. Schultz (Γερμανία) τόνισε πως μία βασική παράλειψη του κειμένου είναι ότι επικεντρώνεται αποκλειστικά σε παρατηρήσεις για τη βλαστική περίοδο της αμπέλου ενώ εξίσου σημαντική για τη μελέτη της κλιματικής αλλαγής είναι και η χειμερινή περίοδος. Σε ό,τι αφορά τη χωρική κλίμακα, τονίστηκε ότι θα πρέπει τα δεδομένα να προέρχονται κατά προτίμηση από αμπελουργικές περιοχές είτε από περιοχές κοντινές σε αυτές, που να διαθέτουν μετεωρολογικό σταθμό με αξιόπιστα κλιματικά δεδομένα χωρίς ελλείψεις και για μεγάλες χρονοσειρές. Στη συνέχεια καταγράφηκαν οι σημαντικότερες κλιματικές μεταβλητές καθώς και οι κλιματικοί δείκτες (όπως ο δείκτης του Winkler κλπ) και η χρονική περίοδος αναφοράς τους (ημερήσια, μηνιαία, ετήσια, για τη βλαστική περίοδο, για την περίοδο ωρίμανσης κλπ). Τέλος, αναφέρθηκαν οι κυριότερες μεταβλητές που σχετίζονται με τη φυσιολογία της αμπέλου (φαινολογικά στάδια, με έμφαση στις ημερομηνίες άνθισης και περκασμού) και με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του σταφυλιού και του οίνου, οι οποίες θα πρέπει να μετρώνται προκειμένου να αξιολογούνται οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην άμπελο και τον οίνο. Ιδιαίτερα τονίστηκε η ημερομηνία περκασμού ως το σπουδαιότερο αναπτυξιακό στάδιο της αμπέλου (σε σχέση με την ημερομηνία τρυγητού που επηρεάζεται και από μη κλιματικές/βιολογικές παραμέτρους) και παρότρυνε την ομάδα να επιμείνουν στη σημασία της καταγραφής της για τη μελέτη των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στο αμπέλι.

Στο θέμα 4 έγινε μία παρουσίαση της προόδου που έχει συντελεστεί μέχρι τώρα στη δημιουργία μίας βάσης δεδομένων με όλες τις υπάρχουσες δημοσιευμένες εργασίες πάνω στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην αμπελουργία. Το έργο βρίσκεται σε εξέλιξη, υπό την επίβλεψη της Γραμματείας της Επιτροπής Αμπελουργίας.

Στη συνέχεια, παρουσιάστηκαν στο σώμα 2 εργασίες πάνω στη θεματολογία των προβληματικών εδαφών στην αμπελουργία, και συγκεκριμένα για τα εδάφη πλούσια σε Μαγγάνιο (Mn). Η πρώτη έγινε από έναν ερευνητή από τη Γαλλία. Σύμφωνα με την παρουσίαση, το Μαγγάνιο είναι ένα ιχνοστοιχείο απαραίτητο στο αμπέλι γιατί συμμετέχει στη σύνθεση της χλωροφύλλης του φύλλου και υπεισέρχεται στη διεργασία της φωτοσύνθεσης, όμως συχνά εμφανίζεται σε υψηλές συγκεντρώσεις στα φυτά με αποτέλεσμα να γίνεται τοξικό. Τα κύρια συμπεράσματα των μετρήσεων σε φύλλα αμπέλου που συλλέχθηκαν σε όλη τη διάρκεια της βλαστικής περιόδου επί σειρά ετών είναι 1) μία συνεχής αύξηση της συγκέντρωσης του Mn στα φύλλα από την εκβλάστηση έως τον τρύγο και 2) η ύπαρξη μεγάλων διαφορών στη συγκέντρωση του στοιχείου αυτού ανάμεσα στα πρέμνα του ίδιου αμπελώνα και ανάμεσα σε αμπελώνες. Τα χαρακτηριστικά συμπτώματα έλλειψης είναι χλωρωτικές κηλίδες στα φύλλα και μικρορραγία στα σταφύλια. Στην αντίθετη περίπτωση της τοξικότητας, τα φύλλα ξηραίνονται σταδιακά, η ζωνρότητα του πρέμνου μειώνεται (ορισμένες φορές μπορεί να ξεραθεί ολόκληρο φυτό) και η διεργασία ωρίμανσης των σταφυλιών ανακόπτεται. Η τοξικότητα παρουσιάστηκε σε εδάφη όξινα σε σχέση με τα αλκαλικά. Παρατήρησαν επίσης μία θετική γραμμική συσχέτιση μεταξύ της συγκέντρωσης του Mn στο μίσχο και αυτής στο γλεύκος του σταφυλιού. Επίσης, η μέθοδος οινοποίησης φαίνεται να παίζει σημαντικό ρόλο στον εμπλουτισμό των οίνων (η ερυθρή οινοποίηση αυξάνει τη συγκέντρωση του στοιχείου στον οίνο λόγω της εκχύλισής του από τους φλοιούς και τα γίγαρτα).

Ακολούθησε 2^η παρουσίαση πάνω στο ίδιο θέμα από έναν ερευνητή από την Ισπανία. Αναφέρθηκε ότι το Mn είναι απαραίτητο για την ανθρώπινη υγεία σε συγκέντρωση <0,11 mg την ημέρα ανά ενήλικο άτομο, ενώ σε υψηλότερες συγκεντρώσεις γίνεται τοξικό. Στα φυτά, είναι το πρώτο σε συγκέντρωση ιχνοστοιχείο στους φυτικούς ιστούς και αναφέρθηκε ότι πέρα από τη φωτοσύνθεση, συμμετέχει και στο χρώμα των σταφυλιών. Τα δημητριακά και οι ξηροί καρποί εμφανίζονται ως τα πιο πλούσια τρόφιμα σ' αυτό το στοιχείο, ενώ ο οίνος έχει από τις χαμηλότερες συγκεντρώσεις (για το λόγο αυτό δεν υπάρχει ανώτατο επιτρεπόμενο όριο στον οίνο). Μία μέση συγκέντρωση στον οίνο είναι της τάξης των 1,36 mg/L. Στην έρευνα που έκαναν σε οίνους διαφόρων χωρών, τα κρασιά της Ισπανίας, της Βραζιλίας και της Ελλάδας ήταν τα πιο πλούσια. Μεταξύ των Γαλλικών κρασιών, αυτά του Bordeaux είχαν τις υψηλότερες συγκεντρώσεις. Η βασική εξωγενής πηγή του Mn για το έδαφος

είναι η βιομηχανία και η λίπανση αλλά η κύρια πηγή εμπλουτισμού των εδαφών είναι η απελευθέρωση από συγκεκριμένα πετρώματα όπως οι σχιστόλιθοι, η οποία ευνοείται κυρίως από το χαμηλό pH και από τις αναγωγικές συνθήκες στο έδαφος, δηλ. εδάφη όξινα, υδρομορφικά (με κακή στράγγιση). Μία χαρτογράφηση των συγκεντρώσεων του στα ευρωπαϊκά εδάφη έδειξε ότι η Ελλάδα, η Ιταλία, η Γερμανία και η Ισπανία είχαν τις υψηλότερες συγκεντρώσεις Mn στο έδαφος. Ο ομιλητής αναφέρθηκε επίσης στις διαφορετικές μεθοδολογίες αναλυτικού προσδιορισμού του στοιχείου. Ο Γραμματέας της Επιτροπής ζήτησε από τα κράτη μέλη να ανταποκριθούν στο σχετικό ερωτηματολόγιο για το μαγγάνιο προκειμένου να διαπιστωθεί αν θα ξεκινήσει κάποιο ψήφισμα από την ομάδα.

Στη συνέχεια η ομάδα πέρασε στο επόμενο θέμα (7 στην ατζέντα) με μία παρουσίαση από τον κ.Bois από τη Γαλλία σχετικά με την αξιοποίηση της πρόσφατης μεθοδολογίας για των χωρισμό ζωνών που ψηφίστηκε από τον ΟΙV. Ο κ. Bois παρουσίασε πρώτα 2 μελέτες, στη Βουργουνδία και στο Bordeaux, που βασίστηκαν στην προσέγγιση με βάση το έδαφος, χρησιμοποιώντας την κλασική εδαφολογική ανάλυση υποβοηθούμενη από τις σύγχρονες δυνατότητες της Γεωργίας Ακρίβειας για μεγαλύτερη ακρίβεια στις δειγματοληψίες και για τη μείωση του κόστους. Στη συνέχεια παρουσίασε και αντίστοιχες μελέτες στο Bordeaux που χρησιμοποίησαν την κλιματική προσέγγιση και οι οποίες αποδείχτηκαν ιδιαίτερα χρήσιμες για τη χωρική διαφοροποίηση της φυτοπροστασίας στον αμπελώνα.

Στη συνέχεια έγινε εξέταση του ρόλου της ομάδας CLIMA στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδίου του ΟΙV για το διάστημα 2015-2019. Η ομάδα ενέκρινε τα αποτελέσματα και ο κ. Bavaresco έκλεισε τη συνεδρία.

Με θερμές ευχαριστίες για την υποστήριξη.

Στέφανος Κουνδουράς

Επίκουρος Καθηγητής Α.Π.Θ.